

Ruimte voor spelen

| SPEELRUIMTE
PLAN 2025-2035

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Beverwijk
Bärbel Böhling
Ewoud van Hiele

Auteur
Cyber Advies
Julia Kloosterboer
Anneloes Voorberg-van Leeuwen
Bart Rutten
ism
gemeente Beverwijk

Versie
Referentie 42023078
Definitief
21-11-2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	04
Samenvatting	06
1 Inleiding	09
1.1 Aanleiding en doel	09
1.2 Scope en looptijd	09
1.3 Totstandkoming en leeswijzer	11
2 Waar komen we vandaan?	12
2.1 Huidige situatie	12
2.2 Kaders	15
3 Wat vinden we belangrijk?	17
3.1 Visie van Beverwijk op spelen en speelruimte	17
3.2 Ambities	17
3.3 Uitgangspunten	19
4 Hoe gaan we het doen?	22
4.1 PDCA-cyclus	23
4.2 PLAN / Plannen	23
4.3 DO / Doen	28
4.4 CHECK / Controleren	28
4.5 ACT / Acteren	28
5 Wat is er nodig?	30
5.1 Middelen	30
5.2 Achterstanden	32
5.3 Toekomst	32
6 Bijlagen	36
Bijlage 1: Participatieverslag	36
Bijlage 2: Resultaat Speelruimtebeleid 2015	38
Bijlage 3: Wettelijke kaders	39
Bijlage 4: Opgaven	40
Bijlage 5: Alternatieve scenario's	42

Voorwoord

Beste inwoners van Beverwijk en Wijk aan Zee,
Met veel plezier presenteer ik het vernieuwde speelbeleid van onze gemeente. Spelen is heel belangrijk voor kinderen. Het helpt hen om gezond te blijven en nieuwe dingen te leren. Als gemeente willen we dat alle kinderen in Beverwijk en Wijk aan Zee fijn en veilig kunnen spelen.

Beverwijk is een gemeente met veel bebouwing. Daarom is het extra belangrijk dat er goede speelplekken zijn in de openbare ruimte. Kinderen moeten genoeg ruimte hebben om te spelen en te bewegen, ook als de ruimte klein is. In dit nieuwe speelbeleid kijken we ook naar andere belangrijke dingen, zoals groene speelplekken die bijdragen aan een prettige en gezonde leefomgeving. Ook willen we dat iedereen, met of zonder beperking, toegang heeft tot deze speelplekken.

Dit speelbeleid is gemaakt samen met onze inwoners. We hebben gesproken met kinderen, ouderen en andere betrokkenen, zowel online als in persoon. Door deze gesprekken weten we nu beter hoe onze inwoners denken over spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte.

Uit deze gesprekken bleek dat er extra aandacht nodig is voor veiligheid op speelplekken en in de openbare ruimte. Ook het onderhoud van deze plekken is belangrijk. We willen dat speelplekken er altijd netjes en schoon uitzien. Daarnaast willen we voorkomen dat jongeren de speelplekken bezet

houden. Daarom gaan we een speciaal programma voor jongeren maken, zodat er ook voor hen genoeg plekken zijn om samen te komen en te bewegen.

Tot slot kijken we ook naar de speeltuinverenigingen. We zijn trots op deze unieke verenigingen, die zorgen voor veilige en leuke speelplekken voor kinderen. We gaan samen met hen een nieuw programma opstellen om hen te ondersteunen in hun belangrijke werk.

Met dit nieuwe beleid zorgen we ervoor dat er genoeg fijne plekken zijn om te spelen en te bewegen in Beverwijk en Wijk aan Zee. Ook zorgen we ervoor dat er genoeg geld is om deze plekken goed te onderhouden en, wanneer nodig, te vernieuwen.

Met vriendelijke groet,

Ali Bal

Wethouder sport en speelbeleid
Gemeente Beverwijk

“We zijn trots op
deze unieke
verenigingen,
die zorgen voor
veilige en leuke
speelplekken
voor kinderen.”

Samenvatting

Kinderen spelen waar het kan en vaak is er weinig voor nodig om de speelfantasie te prikkelen. Ze mogen overal spelen en op speciale speelplekken zorgt de gemeente voor veilige en uitdagende speelplekken. Hiervoor is het belangrijk om specifieke plekken aan te wijzen die zich met de inrichting richten op de behoeftes van kinderen en jongeren en daarmee helpen bij een evenwichtige ontwikkeling.

Voor u ligt het Speelruimteplan voor Beverwijk en Wijk aan Zee. Dit plan beschrijft hoe we de komende tien jaar omgaan met de inrichting, het beheer en onderhoud van de speelplekken in de gemeente Beverwijk. Aanleiding hiervoor is tweeledig: In de eerste plaats zijn er nieuwe opgaven en inzichten op het gebied van spelen. Daarnaast zorgt dit plan voor meer grip op het gewenste beheerproces, de planning en de benodigde middelen voor het onderhoud. Het speelruimteplan is een herijking van bestaand beleid. Uitgangspunt is het instandhouden van de bestaande speelplekken in

de gemeente Beverwijk. Dit plan gaat in op de ambities, beheeraanpak en financiën van de speelplekken. Het is tot stand gekomen op basis van het bestaande beleid, nieuwe opgaven en participatie.

De openbare schoolpleinen en speeltuinverenigingen zijn ook speelplekken voor kinderen en jongeren in de gemeente. Schoolpleinen zijn niet altijd openbaar en zien we daarom als aanvulling op de gemeentelijke speelplekken. De verschillende speeltuinverenigingen voegen hun eigen waarde toe aan het spelen in de gemeente Beverwijk en verdienen hun eigen plan. Beide soorten voorzieningen zijn geen onderdeel van dit beleidsplan.

Waar komen we vandaan?

Tien jaar geleden is Beverwijk voor het eerst begonnen met beleid op speelruimte inclusief een speelplekkenkaart. Doel hiervan was om kosten en capaciteit in balans te brengen. Om dit te bereiken zouden er een aantal speelplekken verwijderd worden en de speelplekken die overbleven zouden meer speelwaarde krijgen. Sinds 2016 zijn minder speelplekken gesaneerd dan gepland. Veel van de verouderde speeltoestellen waren nog veilig en in zo'n goede staat dat ze nog een aantal jaar mee

konden. Bijna de helft van de 560 speeltoestellen in de gemeente is in 2024, 2025 of 2026 aan vervanging toe. In sommige gevallen gaat een toestel langer mee, maar een verouderd bestand aan speeltoestellen vraagt ook extra inzet in beheer.

Wat vinden we belangrijk?

De gemeente Beverwijk vindt het belangrijk dat iedereen in Beverwijk en Wijk aan Zee gezond is, blijft en kan opgroeien. Spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte dragen bij aan zowel de fysieke als mentale gezondheid van al onze inwoners, kinderen, jongeren, maar ook volwassenen en ouderen. Uitdagende speelplekken zijn van belang voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Daarom zorgen we voor speelplekken die uitnodigen tot spelen, bewegen en ontmoeten. Hiermee dragen we ook bij aan een gezonde leefruimte, het buiten als tweede huis en vitaler en aantrekkelijker wonen.

Onze ambitie is speelruimte waar iedereen kan samenspelen, bewegen, ontmoeten en uitgedaagd wordt. Dat is ook een belangrijk aandachtspunt die uit de participatie naar voren kwam. We richten ons daarbij op de eerste plaats op kinderen en jongeren, maar ook voor volwassenen en ouderen blijven bewegen, ontmoeten en ook spelen een leven lang belangrijk. De basis hiervoor ligt in speelplekken die schoon, heel en veilig zijn. Dat betekent dat de speeltoestellen veilig en goed onderhouden zijn, de speelplekken veilig te bereiken zijn en de speelplekken

altijd veilig voelen. Daarnaast zijn de speelplekken zo verdeeld over de gemeente dat kinderen nooit te ver hoeven te lopen of fietsen naar een speelplek.

Belangrijk is ook dat er voor jongeren voldoende speelplekken zijn die aansluiten bij hun beleving. Verder zijn er ambities voor de speelplekken die gekoppeld zijn aan drie waarden: gezondheid, inclusiviteit en klimaatadaptatie. Omdat bewegen en sporten bijdraagt aan een betere gezondheid, meer welzijn en meer sociale interactie, willen we inwoners van Beverwijk en Wijk aan Zee stimuleren om buiten te bewegen en spelen. Inclusief spelen betekent dat elk kind, ongeacht hun achtergrond, leeftijd, vaardigheden of (fysieke, zintuiglijke en cognitieve) beperkingen, de mogelijkheid heeft om deel te nemen aan speelse activiteiten. Klimaatadaptatie betekent dat we onze omgeving aanpassen om beter om te gaan met de gevolgen van klimaatverandering. Het doel is om onze speelplekken zo in te richten dat ze bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden en een groen karakter hebben dat bijdraagt aan de biodiversiteit.

Wat is er nodig?

Er is geld nodig om de speeltoestellen te onderhouden en af en toe te kunnen vervangen. In dit plan is een berekening gemaakt wat hiervoor nodig is. Daarbij is ook gekeken welk budget er nu en in de toekomst beschikbaar is en of dat voldoende is. De afgelopen jaren hadden we niet genoeg middelen om alle vervangingen uit te voeren, daarom zijn er achterstanden ontstaan. Het gereserveerde budget was wel voldoende voor het uitvoeren van dagelijks en groot onderhoud en een deel van de vervangingsreserveringen. Deze vervangingen gaan we anders financieren om in de toekomst de vervangingen wel uit te kunnen voeren.

Wat is het resultaat?

In dit plan hebben we duidelijk gemaakt waarom het belangrijk is om speelplekken te hebben. Daarbij hebben we uitgangspunten opgesteld voor onderhoud en de aanleg van nieuwe speelplekken. We gaan per speelbuurt aan de slag met het vervangen en verbeteren van die plekken. Daarbij luisteren we goed

wat de bewoners (en zeker de kinderen en jongeren!) willen en hoe we de speelplekken het beste kunnen inrichten. Als we in een speelbuurt aan de slag gaan, betrekken we de omgeving om samen een mooi plan te maken.

Tegelijkertijd moeten we eerlijk zijn over dat we niet alles kunnen doen wat we zouden willen. We kiezen voor een aanpak per speelbuurt en een focus op kwaliteit boven kwantiteit. We kunnen maar een beperkt aantal buurten per jaar aanpakken. En door de beperkingen van het budget betekent dit dat het voor kan komen dat we een speeltoestel of speelplek in een andere buurt moeten verwijderen omdat het niet meer veilig te gebruiken is.

1. Inleiding

Voor u ligt het Speelruimteplan voor Beverwijk en Wijk aan Zee. Dit plan beschrijft hoe we de komende tien jaar omgaan met de inrichting, het beheer en onderhoud van de speelplekken in de gemeente Beverwijk. Aanleiding hiervoor is tweeledig: In de eerste plaats zijn er nieuwe opgaven en inzichten op het gebied van spelen. Daarnaast zorgt dit plan voor meer grip op het gewenste beheerproces, de planning en de benodigde middelen voor het onderhoud.

1.1 Aanleiding en doel

In het Coalitieprogramma 2022 – 2026 is aandacht voor kinderen, jongeren en het belang van spelen en bewegen: “We stimuleren een gezonde leefstijl, met gezondere voeding en meer (mogelijkheden om te) bewegen. Daarom leggen wij de nadruk op het creëren van een gezonde omgeving (sport, onderwijs, speelruimte, openbare gebouwen) die uitnodigt tot bewegen.” In het College Uitvoeringsprogramma 2023 staat daarnaast: “Het college investeert in de talenten van de jeugd en biedt jongeren actief een podium om mee te denken over alle beleidspunten. Want als het goed is voor kinderen en jongeren, is het goed voor iedereen.” Het college heeft ook de opdracht gekregen van de raad om speelplekken te verbeteren. Hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.

In dit plan wordt getoetst of deze middelen voldoende zijn. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren nieuwe inzichten en opgaven op het gebied van spelen naar voren gekomen, zoals inclusief spelen, speelplekken met ontmoetingsfunctie en meer

aandacht voor klimaatadaptatie. Samen met de ervaringen met het huidige beleid uit 2015 vormt dit een tweede aanleiding om het beleid te herzien.

Met de herziening van het bestaande beleid geven we richting voor de komende tien jaar bij de (her)inrichting en het beheer en onderhoud van speelplekken in Beverwijk en Wijk aan Zee. Het Speelruimteplan geeft handvatten aan de ambtelijke organisatie voor te maken keuzes en laat zien welke consequenties hieraan verbonden zijn. Maar ook welke afwegingen hieraan ten grondslag liggen. Ook gaan we in op de financiering van de speelplekken. Hiermee houden we grip op het gewenste beheerproces, de planning en de benodigde middelen voor het onderhoud.

1.2 Scope en looptijd

Kinderen spelen waar het kan en vaak is er weinig voor nodig om de speelfantasie te prikkelen. Ze mogen overal spelen en op speciale speelplekken zorgt de gemeente voor veilige en uitdagende

speelplekken. Hiervoor is het belangrijk om specifieke plekken aan te wijzen die zich met de inrichting richten op de behoeftes van kinderen en jongeren en daarmee helpen bij een evenwichtige ontwikkeling. Daarmee bedoelen we formele speelplekken die bestaan uit toestellen, ondergronden, hekwerken en overig meubilair dat bij een speelplek hoort. Over deze plekken gaat het Speelruimteplan.

Dit plan is een herijking van bestaand beleid. Het uitgangspunt is het instandhouden van de bestaande speelplekken in de gemeente Beverwijk. Deze zijn nu gericht op drie doelgroepen: kinderen van 0 tot 8 jaar, kinderen van 8 tot 14 jaar en jongeren van 14 tot 18 jaar, ook wel jongeren genoemd. In het bestaande beleid lag de focus voornamelijk op de jongere kinderen. Spelen is de voorloper van sporten en bewegen en daarom heeft dit beleid een sterke verbinding met het sportbeleid. De sportaccommodaties

in de gemeente vallen niet onder dit plan. Onder dit plan vallen wel plekken met openbare sportvoorzieningen zoals fitnessstoestellen. Deze zijn aantrekkelijk voor jongeren én oudere inwoners en noemen we sportplekken.

De openbare schoolpleinen en speeltuinverenigingen zijn ook speelplekken voor kinderen en jongeren in de gemeente. Schoolpleinen zijn niet altijd openbaar en zien we daarom als aanvulling op de gemeentelijke speelplekken. De verschillende speeltuinverenigingen voegen hun eigen waarde toe aan het spelen in de gemeente Beverwijk en verdienen hun eigen plan. Beide soorten voorzieningen zijn geen onderdeel van dit beleidsplan.

Het Speelruimteplan geeft zicht op de ambities, uitgangspunten en financiën voor de speelplekken in de gemeente voor de komende tien jaar.

1.3 Totstandkoming en leeswijzer

Dit plan is een herziening van het Speelruimteplan uit 2015/2016. De ambities en uitgangspunten zijn grotendeels nog steeds actueel en zijn in dit plan aangevuld met nieuwe opgaven en inzichten. Daarnaast zijn in dit plan de ambities en uitgangspunten verder uitgewerkt met een aanpak voor het beheer, een planning en financiële onderbouwing. In 2024 heeft er grootschalige participatie plaatsgevonden op het gebied van sporten en spelen in de leefomgeving van Beverwijk. De resultaten van dat traject zijn ook verwerkt in dit plan en de samenvatting is te lezen in Bijlage 1. Verder is dit plan afgestemd met de teams Openbare Ruimte, Sociaal Beleid, Ingenieursbureau en Ruimtelijk Beleid.

In het volgende hoofdstuk (2) gaan we verder in op de huidige situatie, geldende kaders en normen. Daarna volgen de ambities en uitgangspunten voor het spelen in Beverwijk (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 4 laat zien hoe we met de ambities aan de slag gaan. Het laatste hoofdstuk (5) licht toe welke middelen nodig zijn voor het onderhoud van de speelplekken en hoe de planning er voor de komende jaren uitziet. In bovenstaande hoofdstukken wordt de kern van het speelruimteplan beschreven. De achtergrondinformatie en uitgebreide toelichting zijn te vinden in de verschillende bijlages.

**“Veilige
omgeving voor
iedereen om
te kunnen
bewegen.”**

2. Waar komen we vandaan?

Tien jaar geleden is Beverwijk voor het eerst begonnen met beleid op speelruimte inclusief een speelplekkenkaart. Doel hiervan was om kwaliteit, kosten en capaciteit in balans te brengen. Om dit te bereiken zouden er een aantal speelplekken verwijderd worden en de speelplekken die overbleven zouden meer speelwaarde krijgen. Uiteindelijk zijn er maar een aantal plekken verwijderd door weerstand van inwoners en zijn er wel een aantal plekken verbeterd en heringericht.

Sinds het laatste Speelruimteplan zijn inmiddels al een aantal mooie en uitdagende speelplekken in de gemeente (her)ingericht met de nieuwe inzichten en opgaven in het achterhoofd. Voorbeelden hiervan zijn speelplek De Oever, 'Cnosslandia' aan de Cnossenhof, Harmonielaantje en PA driehoek – het binnenterrein aan de Baanstraat. Ook in de Plantagebuurt is er met de aanleg van de nieuwe buurt een groot speelterrein erbij gekomen. Dat geldt ook voor project Binnenduin. De opgave van het saneren loopt achter of is vanuit maatschappelijke overwegingen, in tegenstelling tot het beleid, niet gerealiseerd. Meer over het resultaat van het eerdere speelruimteplan is te vinden in Bijlage 2.

Uit actuele cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt dat de gemeente Beverwijk de hoogste bevolkingsdichtheid in de regio IJmond heeft, namelijk 2.336 inwoners per vierkante kilometer. Het Nederlandse gemiddelde is 533 inwoners per kilometer. Met dit gegeven in het achterhoofd is het aantal speelplekken en

toestellen in Beverwijk indrukwekkend aangezien er met zo'n hoge bevolkingsdichtheid maar weinig ruimte overblijft voor bewegen en sporten. Een hoge bevolkingsdichtheid betekent vaak ook meer hoogbouw en dus meer kinderen zonder eigen tuin of buitenruimte. Daardoor zijn voor hen speelplekken extra belangrijk. We erkennen dat in delen van onze gemeente waar minder vrije speelruimte beschikbaar is, het des te belangrijker wordt om voldoende speelplekken aan te leggen en te onderhouden. Zo zorgen we ervoor dat alle kinderen in Beverwijk, ongeacht waar ze wonen, toegang hebben tot veilige en stimulerende speelmogelijkheden dichtbij huis.

2.1 Huidige situatie

Op dit moment (2024) beheert de gemeente Beverwijk meer dan 550 speeltoestellen en bijna 200 ondergronden op 125 verschillende speelplekken in de gemeente. Ongeveer de helft van alle speeltoestellen valt onder de categorie

klein. Dit gaat om toestellen zoals een duikelrek een hinkelbaan en een hobbelement. Van de ondergronden is het grootste gedeelte gras, maar ook de verharding beslaat een substantieel deel.

We hebben Beverwijk ingedeeld in zogenaamde Speelbuurten. De aanleiding hiervoor was om de saneringsopgave en participatie niet per speelplek vorm te geven, maar om breder te kijken naar de speelvoorzieningen in een buurt. De indeling in speelbuurten is gebaseerd op natuurlijke grenzen zoals grote wegen, waterwegen en spoorlijnen, maar ook een industrieterrein of een park kan een (psychologische) grens zijn voor de bewegingsvrijheid. Binnen een speelbuurt kunnen kinderen tot 12 jaar zich meestal vrij bewegen. Kleine kinderen doen dat onder begeleiding van een volwassene en vanaf c.a. 8 jaar zelfstandig.

In Beverwijk onderscheiden we twee soorten speelruimte¹ voor onze kinderen:

1. Formele speelruimte: Dit zijn de officiële speelvoorzieningen die de gemeente Beverwijk beheert. Denk hierbij aan speelplekken, speelpleinen en

andere speciaal ingerichte plekken voor kinderen en jongeren.

2. Openbare ruimte: Dit omvat alle andere openbare ruimtes in Beverwijk waar kinderen spontaan kunnen spelen. Belangrijk is dat deze geen conflict opleveren met de hoofdfunctie. Voorbeelden hiervan zijn stoepen, grasveldjes, pleintjes en rustige straten met weinig verkeer.

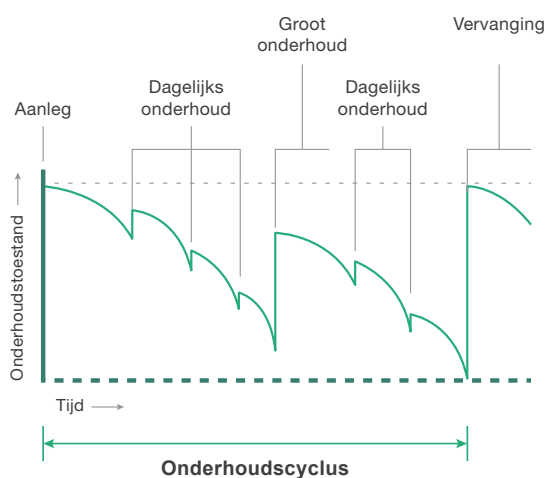
Het meest voorkomend is de openbare ruimte als speelruimte, deze is echter niet af te bakenen op kaart. De formele speelruimten zijn opgedeeld in vier verschillende soorten. Er zijn een aantal bovenwijkse plekken die door inwoners uit meerdere wijken of zelfs de hele gemeente gebruikt worden. Verspreid over de speelbuurten zijn er centrale speelplekken die bereikbaar zijn vanuit verschillende buurten. Verder zijn er kleine speelplekken (eerder steunplekken genoemd) die vaak bestaan uit één of twee toestellen en bedoeld zijn voor de direct omwonenden. Als laatste zijn er sportplekken die vaak bestaan uit een voetbal of basketbalveld. Ook zijn er op een aantal van deze plekken fitnessstoestellen aanwezig.

¹ Speelplekken in beheer van derden, zoals schoolpleinen, sportterreinen en speeltuinverenigingen, vallen hier niet onder.

Onderhoud

Elk jaar worden de speeltoestellen geïnspecteerd en indien nodig worden meteen kleine reparaties uitgevoerd. Uit de inspecties blijkt dat het areaal speeltoestellen veilig is en waar dat niet het geval is wordt dat adequaat opgelost door de buitendienst. Verder worden er dingen als houtrot, vuile toestellen en loszittende onderdelen geconstateerd. Wel zijn er veel verouderde speeltoestellen die afgeschreven zijn en binnenkort vervangen moeten worden.

Sinds 2016 zijn minder speelplekken gesaneerd dan gepland. Veel van de verouderde speeltoestellen waren nog veilig en in zo'n goede staat dat ze nog een aantal jaar mee konden. Bijna de helft van de 560 speeltoestellen in de gemeente is in 2024, 2025 of 2026 aan vervanging toe. In sommige gevallen gaat een toestel langer mee. Maar een verouderd bestand aan speeltoestellen vraagt ook extra inzet in beheer. Speeltoestellen moeten veilig zijn om mee te spelen en oude speeltoestellen moeten in het algemeen vaker worden gerepareerd. Het getemporeerd afbouwen van achterstallige vervanging maakt dan ook onderdeel uit van dit speelruimteplan en de meerjarenplanning.

Typen onderhoud

Alle beheeronderdelen hebben een bepaalde levensduur, zowel in technisch als in maatschappelijk en economisch opzicht. Nadat het gebied is aangelegd, is in eerste instantie alleen sprake van dagelijks onderhoud. Dat zijn regelmatig terugkerende werkzaamheden gericht op de verzorging van groen en verharding.

Na verloop van tijd gaan voorzieningen (gestaag) achteruit en is groot onderhoud nodig; dat zijn maatregelen gericht op het langdurig en duurzaam in stand houden van de voorziening. Deze worden verricht op basis van inspecties en een meerjarenplanning. Denk daarbij aan reparaties, verven, etc. Afhankelijk van de gewenste levensduur wordt er een aantal keren groot onderhoud uitgevoerd, totdat groot onderhoud niet meer toereikend is en de beheeronderdelen aan vervanging toe zijn. Bijvoorbeeld in de vorm van vernieuwing, een herinrichting of reconstructie.

Per beheeronderdeel verschilt de levensduur: een houten speelelement gaat vaak korter mee dan een groot stalen speeltoestel. De gemeente Beverwijk rekent gemiddeld met een afschrijftermijn van 10 jaar. Daarna zijn de speeltoestellen economisch afgeschreven, maar vaak is er in de praktijk dan nog geen noodzaak tot vervanging – het toestel is nog veilig en in goede staat. Pas als uit inspecties blijkt dat het toestel vervangen moet worden komt er een nieuw toestel voor in de plaats. Bij voorkeur wordt dan de hele speelplek heringericht om ook de overige ambities (inclusie, klimaatadaptatie, etc) een plek te geven.

Bij uitstel van vervanging zal langer en vaker dagelijks onderhoud en groot onderhoud nodig zijn (hogere kosten) om de kwaliteit op peil te houden. Andersom zal bij het achterblijven van dagelijks en groot onderhoud eerder vervanging nodig zijn. Er is een duidelijke relatie aanwezig tussen dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging.

“Goed dat jullie hiermee aan de slag gaan en dat er aandacht komt voor sport & bewegen.”

2.2 Kaders

Wettelijke kaders

Het beheer van speelvoorzieningen is gebonden aan wettelijke kaders (zie voor een toelichting van de kaders bijlage 3 Wettelijke kaders):

- Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) inclusief de normdelen Norm EN 1176-1 t/m 1176-4, 1176-6 en 1814. Hierin zijn de verplichte veiligheidsnormen van de sport- en speelplekken geregeld.
- Algehele zorgplicht voor de openbare ruimte.
- Jeugdwet
- Omgevingswet

Normen voor speelruimte

- VN-Kinderrechtenverdrag
- Richtlijnen Samenspeelplekken²
- Wenkenblad NUSO 'Richtlijnen voor integraal toegankelijke speelvoorzieningen'
- Aan de slag met samen spelen (VN-verdrag Handicap)

² <https://samenspeelnetwerk.nl/richtlijnen>

3. Wat vinden we belangrijk?

In dit hoofdstuk beschrijven we wat de gemeente Beverwijk belangrijk vindt als het gaat om spelen. Hieronder vindt u de visie op basis van het beleid uit 2015 aangevuld met nieuwe inzichten. Deze visie werken we verder uit in ambities voor speelplekken voor de komende tien jaar. We geven hierbij uitgangspunten voor de inrichting, het beheer, de werkwijze en de participatie.

3.1 Visie van Beverwijk op spelen en speelruimte

Spelen is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het stimuleert creativiteit, leren, ontdekken en bouwen, en bevordert sociale interactie en probleemoplossend vermogen. Tijdens het spelen ontwikkelen kinderen en jongeren motorische en sociale vaardigheden. Daarom is het belangrijk dat kinderen en jongeren van alle leeftijden in Beverwijk veilig kunnen spelen. De gemeente Beverwijk vindt het belangrijk dat iedereen in Beverwijk en Wijk aan Zee gezond is, blijft en kan opgroeien. Spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte dragen bij aan zowel de fysieke als mentale gezondheid van al onze inwoners, kinderen, jongeren, maar ook volwassenen en ouderen. Uitdagende speelplekken zijn van belang voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Daarom zorgen we voor speelplekken die uitnodigen tot spelen, bewegen en ontmoeten. Hiermee dragen we ook bij aan een gezonde leefruimte, het buiten als tweede huis en vitaler en aantrekkelijker wonen.

3.2 Ambities

Onze ambitie is speelruimte waar iedereen kan samenspelen, bewegen, ontmoeten en uitgedaagd wordt. We richten ons daarbij op de eerste plaats op kinderen en jongeren, maar ook voor volwassenen en ouderen is blijven bewegen, ontmoeten en ook spelen een leven lang belangrijk. De basis hiervoor ligt in speelplekken die schoon, heel en veilig zijn. Dat betekent dat de speeltoestellen veilig en goed onderhouden zijn, de speelplekken veilig te bereiken zijn en de speelplekken altijd veilig voelen. Daarnaast zijn de speelplekken zo verdeeld over de gemeente dat kinderen nooit te ver hoeven te lopen of fietsen naar een speelplek. Belangrijk is ook dat er voor jongeren voldoende speelplekken zijn die aansluiten bij hun beleving. Verder zijn er ambities voor de speelplekken die gekoppeld zijn aan drie waarden: gezondheid, inclusiviteit en klimaatadaptatie.

Algemene ambities:

- Speeltoestellen zijn veilig
- Schone speelplekken, geen hondenpoep en zwerfafval
- Speelplekken voelen altijd veilig

Gezondheid

Kinderen en jongeren moeten zich gezond kunnen ontwikkelen. Omdat bewegen en sporten bijdraagt aan een

betere gezondheid, meer welzijn en meer sociale interactie, willen we inwoners van Beverwijk en Wijk aan Zee stimuleren om buiten te bewegen en spelen. Om dit te bereiken is het belangrijk dat de speelplekken en toestellen expliciet uitnodigen tot beweging, gevarieerd en uitdagend zijn en de fantasie van de kinderen prikkelen. Jongeren noemen als voorbeeld een skatebaan, klimmuur of klimtoestel die nu gemist worden. Om ontmoeten, spelen, bewegen en recreëren te bevorderen, is het ook belangrijk dat onze speelplekken specifiek uitnodigen tot ontmoeten.

Ambities waarde gezondheid:

- Speelplekken nodigen uit tot bewegen
- Speelplekken prikkelen de fantasie van kinderen en zijn uitdagend
- Speelplekken nodigen uit tot ontmoeten
- Als aanvulling op de sportaccommodaties zijn er openbare sportplekken

Inclusiviteit

Inclusief spelen betekent dat elk kind, ongeacht hun achtergrond, leeftijd, vaardigheden of (fysieke, zintuiglijke en cognitieve) beper-

kingen, de mogelijkheid heeft om deel te nemen aan speelse activiteiten. Voor de toegankelijkheid van de speelplekken is het van belang dat deze veilig bereikbaar zijn. Beverwijk heeft een netwerk van fiets- en wandelpaden. Deze verbinden niet alleen de wijken en buurten met elkaar, maar ook de speelruimtes. Dit zijn veilige routes die zorgen voor een verbinding van de verschillende voorzieningen in Beverwijk en Wijk aan Zee. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen met en zonder handicap elkaar ontmoeten én samen spelen. Dit is de basis voor een inclusieve maatschappij. Dit kan op plekken waar iedereen 100%

welkom is en zich thuis voelt, 70% van de speelaanleidingen bereikbaar is voor iedereen en 50% van de speelaanleidingen bespeelbaar is voor ieder kind¹.

Ambities waarde inclusiviteit:

- In elke speelbuurt zijn plekken voor alle leeftijden
- 70% van de speelaanleidingen zijn bereikbaar (zichtbaarheid, vindbaarheid en veiligheid)
- 50% van de speelaanleidingen zijn bespeelbaar voor ieder kind (gericht op ontmoeten en samen spelen)
- De route naar de speelplekken is veilig

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie betekent dat we onze omgeving aanpassen om beter om te gaan met de gevolgen van klimaatveran-

dering. Dit omvat bijvoorbeeld het voorkomen van wateroverlast door hevige regenbuien, het verminderen van hittestress door het creëren van schaduwrijke en koele plekken, en het omgaan met droogte en overstromingen. Het doel is om onze speelplekken zo in te richten dat ze bestand zijn tegen extreme weersomstandigheden en een groen karakter hebben dat bijdraagt aan de biodiversiteit. Biodiversiteit gaat over de variatie van leven in een gebied, zoals verschillende soorten planten, dieren en ecosystemen. Opgevangen water en het aanwezige groen zijn tegelijkertijd uitdagende speelaanleidingen.

Ambities waarde klimaatadaptatie:

- Speelplekken zijn groene, schaduwrijke plekken
- Op speelplekken vangen we water op bij hevige regenbuien en is plek voor infiltratie
- De groene inrichting van speelplekken draagt bij aan de biodiversiteit

¹ Bron: Aan de slag met Samen spelen – VN-verdrag Handicap 2019

3.3 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten dragen bij aan het realiseren van onze ambities en aan het duurzaam in stand houden van het speelareaal.

Soorten formele speelplekken

We hanteren verschillende soorten speelplekken, met elk een eigen doel en uitgangspunten:

Bovenwijkse speelplek

De Bovenwijkse speelplekken in de gemeente Beverwijk bevinden zich in (sport)parken. Het zijn plekken die bijzonder zijn en waar gezinnen speciaal naartoe gaan om te spelen, ontmoeten en bewegen. Deze plekken hebben allemaal een bijzonder en uniek speelelement en zijn bedoeld voor alle leeftijden.

Centrale speelplek

De centrale speelplekken zijn gericht op de jeugd vanaf acht jaar en ouder. De toestellen zijn gericht op het aantrekken van oudere kinderen en jongeren. Op deze plekken ligt de nadruk op informeel sporten en ontmoeten op bijvoorbeeld

voetbal of basketbalveldjes. Uitgangspunt is dat elke speelbuurt in ieder geval één centrale speelplek heeft. Als dat niet haalbaar blijkt dan is het van belang dat een andere centrale speelplek binnen 400 meter bereikbaar is.

Kleine speelplek

De kleine speelplekken zijn ingericht voor kinderen tot acht jaar. Dit zijn plekken dichtbij huis waar ouders en andere familieleden makkelijk en snel naartoe kunnen. Deze plekken bestaan meestal uit een klein aantal speeltoestellen en zijn zo verdeeld over de wijk dat de meeste inwoners binnen 150 meter een speelplek hebben.

Sportplek

De sportplekken hebben verschillende vormen en kunnen bijvoorbeeld bestaan uit een trapveld, een basketbalveld of fitnessstoestellen. Op deze plekken kan op een informele manier bewogen worden en vormen de belangrijkste verbinding met het sportbeleid. Deze plekken zijn voornamelijk gericht op jongeren en hebben ook een functie als ontmoetingsplekken.

“Nodig jongeren
uit om mee
te denken, en
gezamenlijk wat
op te pakken.”

Inrichting & beheer

- Bij de aanleg, inrichting en vervanging van speelruimtes stimuleren we een groene speelomgeving.
- We zorgen voor goede verkeersveiligheid in de directe omgeving van centrale speelplekken.
- De inrichting van de speelplek sluit aan bij de omgeving.
- Op speelplekken creëren we voldoende schaduw en regenwaterinfiltratiemogelijkheden.
- We maken gebruik van gevarieerde, natuurlijke en uitdagende speelmateriaal.
- De inrichting is goed te beheren en zo veel mogelijk circulair.
- De speelplekken beheren we op beeldkwaliteitsambitieniveau ‘normaal’ (CROW niveau B).
- De inrichting van speelplekken laat ruimte voor creativiteit en samenspelen.

- We maken gebruik van bekende richtlijnen voor inclusiviteit, zoals genoemd op www.samenspeelplek.nl.

Werkwijze en planning

- De kosten voor het onderhoud en beheer van de speeltoestellen zijn geborgd.
- De middelen daarvoor worden zo doeltreffend mogelijk ingezet.
- Speeltoestellen worden tijdig onderhouden en vervangen.
- We houden rekening met de verdeling van speelplekken over de gemeente.
- We zorgen voor een duidelijke planning per speelbuurt zodat inwoners weten waar ze aan toe zijn.
- Tussentijdse verzoeken van inwoners beoordelen we op basis van de overige voorzieningen in de betreffende speelbuurt.

Participatie inrichting speelplek

Participatie is voor ons een uitgangspunt bij het (her) inrichten van de speelplekken. Het doel hiervan is dat er meer begrip is en de speelplekken aansluiten bij de behoeften van de bewoners. Hierbij vinden we het belangrijk om de verschillende doelgroepen te betrekken en/of informeren, van (ouders van) jonge kinderen tot jongeren. Voordat er geparticipeerd wordt zorgen we voor een goede voorbereiding waarbij we de kaders en de stakeholders in beeld brengen.

Dit plan en de bijbehorende financiën zullen de basis zijn voor de kaders die we gebruiken bij de participatie. We gaan daarna niet alleen in gesprek over de toestellen, maar ook over de verdeling van speelplekken in de buurt en de groene inrichting. Bij grotere speelplekken nemen we dit vervolgens mee in een voorlopig ontwerp voor de plek. Bij kleinere speelplekken doen we op basis van onze expertise en ervaring twee of drie voorstellen voor ontwerpen, die we vervolgens voorleggen aan de bewoners. Daarnaast faciliteren we graag initiatieven vanuit inwoners, organisatie en verenigingen, waarbij we wel altijd een toets doen op dit en ander beleid.

De verschillende speeltuinverenigingen in Beverwijk zijn hier onderdeel van en zijn van grote waarde als aanvulling op de gemeentelijke speelplekken. Belangrijk is om deze samenwerking helder vorm en duidelijke kaders te geven. Een andere vorm van participatie is het uitvoeren van groenonderhoud en reiniging op speelplekken door omwonenden.

Bovenstaande leidt tot de volgende uitgangspunten voor participatie:

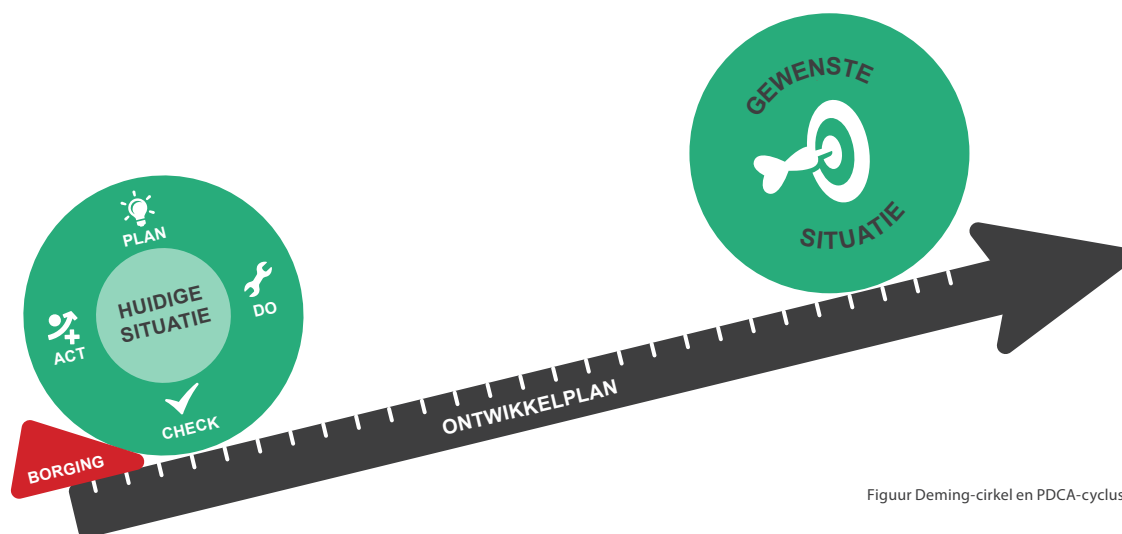
- Groot onderhoud en vervanging van speelplekken/toestellen gaat in samenwerking met de buurt.
- We faciliteren waar mogelijk initiatieven van inwoners, organisaties en verenigingen.
- We communiceren over de aanwezigheid en locatie van speelvoorzieningen.
- We faciliteren participatie op het gebied van groenonderhoud en reiniging op speelplekken.
- We werken een apart plan uit voor het samenwerken met speeltuinverenigingen.

4. Hoe gaan we het doen?

In het vorige hoofdstuk beschrijven we wat we als gemeente belangrijk vinden voor de speelplekken in Beverwijk en Wijk aan Zee. Dit hoofdstuk beantwoordt de vraag hoe we die ambities waar gaan maken en hoe we omgaan met de uitgangspunten. We doen dit door een heldere aanpak van het beheerproces, inclusief monitoring, inspectie, vervanging en het inlopen van achterstanden. Verder geven we wat we belangrijk vinden een plek in de aanpak. Dit doen we door de ambities en doelstellingen te vertalen naar concrete acties.

Figuur Deming-cirkel en PDCA-cyclus

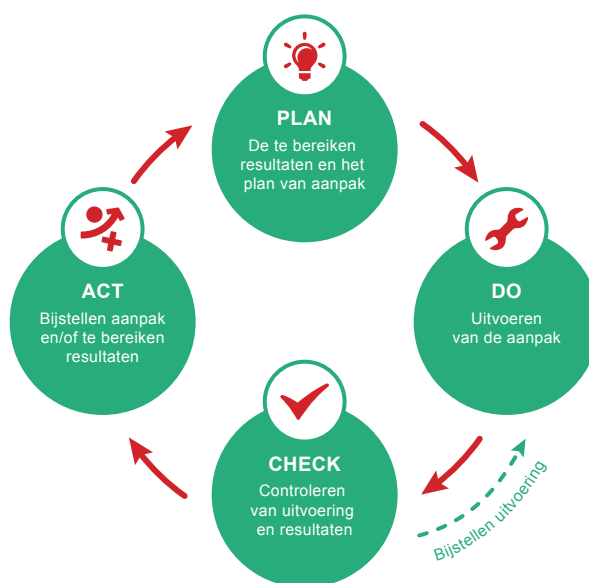
4.1 PDCA-cyclus

We werken volgens het principe van plan, do, check, act; de PDCA-cyclus (ook wel Deming-cirkel genoemd). Werken volgens deze aanpak zorgt ervoor dat de juiste stappen worden genomen om de doelen te realiseren. Ook zorgt het ervoor dat er continu wordt gekeken hoe zaken beter en slimmer kunnen of wat er eventueel nodig is om bij te sturen. Zeker in het beheer is dit belangrijk, omdat beleid, budget of de omstandigheden kunnen veranderen.

Aan de hand van de Deming-cirkel kun je gestructureerd toewerken naar de gewenste situatie. Voor spelen is de gewenste situatie om de speeltoestellen duurzaam in stand te blijven houden, rekening houdend met nieuwe ontwikkelingen en de verschillende opgaven en ambities. De Deming-cirkel bestaat uit vier stappen (PDCA) die steeds weer doorlopen moeten worden. Om vooruit te komen en niet achteruit te gaan, is het belangrijk dat er sprake is van borging. Het opstellen en vastleggen van dit speelruimteplan is daar een voorbeeld van. Hieronder is de aanpak verder uitgewerkt aan de hand van de PDCA-cyclus.

4.2 PLAN / Plannen

Onder 'plan' vallen de te bereiken resultaten en ook de manier waarop de planning wordt gemaakt. We starten met de opgaven waar we aan willen werken en daarna volgt manier van plannen.

Opgaven

Het onderhoud en de inrichting van de speelplekken is erop gericht om te voldoen aan de ambities die in hoofdstuk 3 zijn benoemd. Wanneer er nog stappen gezet moeten worden om een ambitie te halen, is dat een opgave. Hieronder staat beschreven welke opgaven er zijn in het beheer van de speelvoorzieningen.

Thema en ambitie	Stand van zaken	Opgave
Schoon, heel en veilig		
Schone speelplekken, geen hondenpoep en zwerfafval	Eenmalige meting van beeldkwaliteit is uitgevoerd, maar is niet representatief. Wel periodieke metingen onkruid en zwerfafval – ambitie meestal gehaald	• Periodiek beeldkwaliteit meten en gerichte acties uitvoeren • Extra inzet op communicatie en preventie om het niveau van schoon te verhogen • Locaties van hondenspeel/uitrenplekken evalueren. Liever niet bij speelplekken.
Speeltoestellen zijn veilig ...	Alle speeltoestellen zijn veilig en een groot aandeel is verouderd	• Verouderde toestellen vervangen en achterstanden voorkomen
... en de speelplekken voelen altijd veilig	Overlast hangjongeren zorgt voor onveilig gevoel voor kinderen Ook de aanwezigheid van loslopende honden kan tot gevoel van onveiligheid leiden	• Zorgen dat er ogen op de speelplekken komen – sociaal toezicht • Alternatieven bieden voor jongeren • Rustige zones creëren waar kinderen zich kunnen terugtrekken
Gezondheid		
Speelplekken nodigen uit tot bewegen	Hier wordt al rekening mee gehouden, maar er is behoefte aan meer plekken voor jongeren en meer afwisselende plekken	• Standaard meenemen in ontwerpen • Er is behoefte aan grotere speelplekken zoals een skatebaan, klimmuur, waterspeeltuin of klimbos • Behoeft aan outdoor fitnessapparaten en goed omheinde sportveldjes met kunstgras voor voetbal, basketbal en skatebanen in de openbare ruimte
Speelplekken prikkelen de fantasie van kinderen en jongeren en zijn uitdagend	Veel van de speelplekken lijken op elkaar	• Een mix van draaiende, schommelende en slingerende toestellen die fysieke uitdagingen bieden • Kinderen en jongeren laten meedenken bij ontwerp • Meer uitdagende en avontuurlijke speelplekken • Natuurlijke speelomgevingen, met natuurlijke materialen • Plekken met een eigen identiteit en herkenbaarheid creëren • Meer voorzieningen voor jongeren
Speelplekken nodigen uit tot ontmoeten	Dit is op een aantal plekken wel van toepassing, kan nog meer	• Ontmoeting stimuleren door samenspeeltoestellen • Waar mogelijk zitgelegenheid creëren
Als aanvulling op de sportaccommodaties zijn er sportplekken	Nu enkele voorzieningen aanwezig	• Op meer plekken outdoor fitnessapparaten en/of een bootcamproute plaatsen

Thema en ambitie	Stand van zaken	Opgave
Inclusiviteit		
In elke speelbuurt zijn plekken voor alle leeftijden	Hieronder is dit verder uitgewerkt	• Zie uitwerking op p.26
70% van de speelaanleidingen zijn bereikbaar (zichtbaarheid, vindbaarheid en veiligheid)	Momenteel is hier nog weinig zicht op	• We brengen in beeld hoe we ervoor staan in Beverwijk • We hanteren de richtlijnen voor de Samenspeelplek
50% van de speelaanleidingen zijn bespeelbaar voor ieder kind (gericht op ontmoeten en samen spelen)	Momenteel is hier nog weinig zicht op	• We brengen in beeld hoe we ervoor staan in Beverwijk • We hanteren de richtlijnen voor de Samenspeelplek
De route naar de speelplekken en toestellen is veilig	Wordt bekeken per locatie	• Barrières en onveilige routes lossen we op met integrale samenwerking
Klimaatadaptatie		
Speelplekken zijn groene, schaduwrijke plekken	Hier is in het verleden niet altijd rekening mee gehouden. Meerdere plekken die hittegevoelig zijn	• Op bestaande plekken die hittegevoelig zijn schaduw toevoegen door bijv. bomen of andere maatregelen • Bij nieuwe ontwerpen standaard rekening mee houden • We kijken kritisch naar het gebruik van kunstgras en valondergronden, waarbij we een 'nee, tenzij' principe hanteren
Op speelplekken vangen we water op bij hevige regenbuien en is plek voor infiltratie	Hier is in het verleden niet altijd rekening mee gehouden. Meerdere plekken die gevoelig zijn voor wateroverlast	• Op bestaande plekken die gevoelig zijn voor wateroverlast zorgen voor extra waterberging • Bij nieuwe ontwerpen standaard rekening mee houden • Aantal speelplekken aanwijzen als tijdelijke waterbuffer
De groene inrichting van speelplekken draagt bij aan de biodiversiteit	Met name de randen van speelplekken lenen zich voor meer biodiversiteit. Hier liggen kansen	• Op bestaande plekken waar mogelijk meer diversiteit toevoegen • Bij nieuwe ontwerpen standaard rekening mee houden

Verdeling van speelplekken

De gemeente Beverwijk heeft in 2024 22 speelbuurten met 124 speelplekken en 560 speeltoestellen. De ambitie hiervoor is:

Ambitie:

Daarnaast zijn de speelplekken zo verdeeld over de gemeente dat kinderen nooit te ver hoeven te lopen of fietsen naar een speelplek. Belangrijk is ook dat er voor jongeren voldoende speelplekken zijn die aansluiten bij hun beleving.

Uitgangspunten zijn:

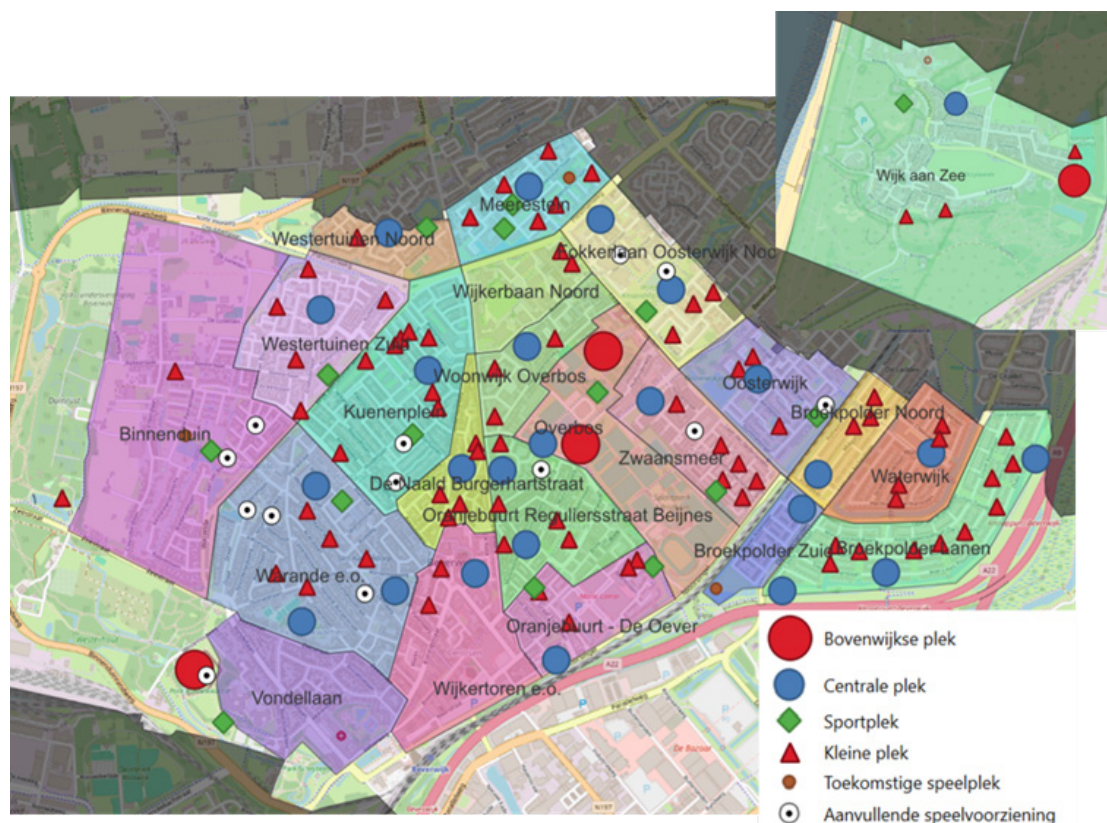
Iedereen heeft binnen 150 meter een kleine speelplek en binnen 400 meter een centrale speelplek.

Als we de huidige situatie vergelijken met de situatie van 2016 uit het vorige plan blijkt dat het totale aantal speelplekken ongeveer gelijk is gebleven. Er zijn ongeveer 10 plekken gesaneerd. Er waren in 2016

drie bovenwijkse speelplekken, nu zijn dat er vier. (In Wijk aan Zee is een skatebaan toegevoegd als bovenwijkse plek). Hetzelfde is het geval bij verschillende centrale plekken. In 2016 waren dat er 18, nu zijn dat er 25 en zijn ze beter gespreid over de verschillende speelbuurten. In 2016 waren er in totaal 101 secundaire en steunplekken. Nu zijn er 80 kleine plekken en 15 sportplekken.

Er zijn daarnaast twee speelplekken die binnenkort gerealiseerd of heringericht gaan worden. Deze zijn op kaart wel aangegeven, maar niet meegenomen in de benodigde middelen aangezien nog niet bekend is hoe de plekken er precies uit gaan zien.

In de verdeling van deze plekken over de speelbuurten zijn nog gaten te vinden. Niet vanaf elke woning is een speelplek binnen 150 meter bereikbaar. Dit geldt voor de buurten Vondellaan, Binnenduin, Wijkertoren e.o. en Wijkbaan Noord. Verder valt het op dat een aantal buurten in verhouding meer plekken hebben. Het gaat dan om Kuenenplein, Pilotenbuurt en Broekpolder Lanen.

De opgaven voor de verdeling van speelplekken zijn dus:

- Speelplekken toevoegen in de buurten waar niet binnen 150 meter een speelplek is
- Indien nodig plekken saneren in de buurten waar in verhouding veel speelplekken zijn

De gemeente wil geen plekken actief weghalen zolang de toestellen nog goed zijn (ook gezien de ervaringen uit het verleden). Maar bovenstaande geeft wel richting voor wat te doen als toestellen en/of plekken aan het einde van hun levensduur zijn en/of er een speelbuurt aangepakt gaat worden. Hierbij is het ook van belang rekening te houden met de bebouwing in de speelbuurt. Bij veel hoogbouw is er meer behoefte aan openbare speelvoorzieningen terwijl dat bij veel grondgebonden woningen minder noodzakelijk is. Bij het eventueel toevoegen van speelplekken is de dichtbevolktheid van de gemeente een uitdaging, omdat er weinig ruimte is voor extra speelplekken.

Planning

Ter voorbereiding van het 'Doen' is het van belang om een duidelijke planning te maken met heldere prioriteiten. We maken twee soorten planningen, één gedetailleerde jaarlijkse planning en een meerjarenplanning:

- De jaarlijkse planning bevat een aantal speelbuurten die dat jaar aangepakt gaan worden inclusief een globale beschrijving van de opgaven en uitgangspunten die van toepassing zijn inclusief budgetten.
- De meerjarenplanning is een overzicht van de te prioriteren speelbuurten per jaar inclusief een inschatting van de benodigde budgetten.

De eerste stap daarin is het prioriteren en uitwerken van bovenstaande opgaven. Sommige opgaven zullen alleen prioriteit hebben bij herinrichting en/of vervanging, andere opgaven zullen eventueel prioriteit krijgen als losstaand project. Daarnaast zal niet elke opgave in elke speelbuurt van toepassing zijn.

De speelbuurten vormen het uitgangspunt voor de planning van werkzaamheden, herinrichting en

vervanging. Voor het vervangen van verouderde en afgeschreven speeltoestellen wordt gepland per speelbuurt met de grootste vervangingsopgave in combinatie met lopende projecten. Als we dan aan de slag gaan met een speelbuurt controleren we of de uitgangspunten voor wat we belangrijk vinden al van toepassing zijn of dat er nog aan gewerkt moet worden. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld de verdeling van de speelplekken over de gemeente en per speelbuurt. Op basis hiervan wordt een plan gemaakt voor welke vorm van participatie passend en wenselijk is en wordt daar verder vorm aan gegeven.

Tegelijkertijd wordt er gehandeld op basis van meldingen en inspectie om alle speeltoestellen en ondergronden veilig te houden. Wanneer een speelbuurt binnen twee jaar aangepast wordt voeren we geen groot onderhoud of vervanging uit in die buurt. Als een toestel in zo'n speelbuurt niet voldoet aan de inspectie halen we die weg en communiceren we dit met de directe omgeving. Dit voorkomt kapitaalvernietiging.

Checklist planning:

- Prioriteren en uitwerken opgaven
- Planning per speelbuurt op basis van:
 - Behoeft groot onderhoud of vervanging of werk met werk maken
 - Verdeling van speelplekken
- Uitgangspunten en opgaven verwerken
- Participatie vormgeven

“Speeltuinen die beter zijn onderhouden met speeltoestellen die voor meer uitdaging zorgen.”

4.3 Do/Doen

Zodra de jaarlijkse planning vast staat zal deze uitgevoerd worden. Dit is inclusief:

- Het verder uitwerken van de werkzaamheden per speelbuurt naar speelplek
- Afstemmen met het sport- en gezondheidsbeleid
- Samenwerken met het team ruimtelijk beleid, sociaal beleid, ingenieursbureau en team openbare ruimte
- Participatie
- Gedetailleerde planning opstellen en communiceren
- Uitvoering klein en groot onderhoud door team openbare ruimte
- Uitvoering vervanging door derden

4.4 Check / Controleren

Gedurende het jaar zijn er een aantal manieren om te controleren of de toestellen en ondergronden schoon, heel en veilig zijn:

- Meldingen
Als er meldingen binnenkomen wat betreft speeltoestellen en/of ondergronden worden deze geverifieerd en opgelost. Dit kan direct opgelost worden, maar kan ook gaan om grote schade waarbij groot onderhoud of vervanging van toepassing is.
- Technische inspecties
Elk jaar wordt een technische inspectie uitgevoerd van alle speeltoestellen en ondergronden. Kleine werkzaamheden kunnen op korte termijn door de eigen dienst uitgevoerd worden. Het nodige groot onderhoud en vervanging worden meegenomen in de planning voor het komende jaar. Op dit moment wordt het vervangingsjaar met drie jaar verhoogd als bij de inspectie blijkt dat het toestel nog voldoet. Wenselijk is om apart te registreren wanneer een toestel of ondergrond economisch is afgeschreven en voor de technische afschrijving elk jaar een inschatting te doen hoe lang het

toestel nog gebruikt kan worden.

- Beeldkwaliteit
De monitoring van de kwaliteit van de openbare ruimte vindt nu gedeeltelijk plaats op basis van de bestekken op gebied van onkruid en zwerfafval. In de toekomst vinden we het belangrijk naast de technische inspectie ook een periodieke beoordeling van de beeldkwaliteit te doen. Dit doen we door middel van een technische beeldschouw (elk kwartaal) en een beleidsschouw (1x per jaar). Het doel van de technische beeldschouw is om te controleren of de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden voldoen aan de gewenste beeldkwaliteit en indien nodig de aannemer bij te sturen. Het doel van de beleidsschouw is met name het jaarlijks verantwoording afleggen aan de raad over de kwalitatieve staat van de openbare ruimte en afwijkingen ten opzichte van de gestelde kwaliteitseisen.
- Eigen waarneming
Naast de officiële vormen van controle zijn er ook eigen waarnemingen van de eigen dienst, beheerder of beleidsmedewerker. Ook deze kunnen leiden tot een aangepaste planning, kleine werkzaamheden of andere prioritering van opgaven.

4.5 Act/Acteren

De laatste stap van de cyclus is het acteren op de controles. Het gaat dan om:

- Reageren op meldingen en verzoeken van inwoners.
- Herijken van de jaarlijkse planning.
Op basis van de resultaten van het jaarlijkse plan en de controles kan de meerjarenplanning geconcretiseerd worden. Dit samen zorgt voor een nieuwe jaarplanning.
- Nieuwe plekken
Als er nieuwe speelplekken bijkomen moeten deze voldoen aan dit plan. Daarnaast is het van belang deze nieuwe plekken, toestellen en ondergronden toe te voegen aan de arealen, op te nemen in het beheer en extra middelen daarvoor aan te vragen.

"Sfeer en veiligheid zijn belangrijk om te komen en te blijven bewegen."

5. Wat is er nodig?

Om de ambities en opgaven uit dit plan waar te maken is een aantal zaken nodig. Denk aan voldoende budget en menskracht voor het beheer en onderhoud van de speelplekken. In dit hoofdstuk gaan we in op de middelen die nodig zijn en vergelijken die met de beschikbare middelen. We gaan in op de huidige situatie en de situatie vanaf 2025. Daarnaast kijken we wat er nodig is aan vervanging van speeltoestellen en valondergronden.

5.1 Middelen

Beschikbaar budget

Tot en met 2023 was het exploitatiebudget voor het beheer en onderhoud van de speeltoestellen en valondergronden ongeveer € 231.000 per jaar. Sinds 2024 is er € 100.000 per jaar extra beschikbaar gesteld binnen de exploitatiebegroting. Hieronder vallen budgetten voor het dagelijks en groot onderhoud. Tot nu toe was er geen apart budget gereserveerd voor vervangingen en werd dit uit de exploitatiebudgetten betaald.

Daarnaast is er jaarlijks €10.000,- beschikbaar voor het schoonmaken van speeltoestellen. Deze middelen zijn buiten onderstaand overzicht en de vergelijking gebleven.

Exploitatiebudget 2023	€ 231.000
Exploitatiebudget 2024	€ 340.000
Exploitatiebudget 2025	€ 349.000

(Inclusief indexatie, afgerond op duizendtal)

Benodigd budget

Voor het berekenen van het benodigde budget is gebruikt gemaakt van het programma Impact Online. Impact Online berekent het benodigde budget op basis van o.a.:

- Arealen
- Huidig ambitieniveau, namelijk alles op B-niveau. Dat is gelijk aan het ambitieniveau 'normaal' in Beverwijk.
- Landelijke tarieven voor:
Arbeid, Materieel,
Materiaal, Stortkosten

Achterstanden zijn in deze vergelijking niet meegenomen.

In onderstaand overzicht zijn de benodigde budgetten berekend voor dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging. De arbeidskosten voor de eigen dienst zijn in deze tabel apart benoemd en van het totale budget afgehaald. In de vergelijking vergelijken we de budgetten namelijk exclusief arbeidskosten.

	Areaal		Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging	Totaal incl. arbeid	Arbeid eigen dienst	Deel VV naar krediet	Totaal excl. arbeid
Totaal			€ 88.552	€ 127.875	€ 300.372	€ 516.799	€ 51.407	€ 150.757	€ 314.635
Recreatie			€ 88.552	€ 127.875	€ 300.372	€ 516.799	€ 51.407	€ 150.757	€ 314.635
Speelvoorzieningen	559	stuk	€ 38.891	€ 114.595	€ 271.560	€ 425.046	€ 37.065	€ 135.530	€ 252.451
Speeltoestel (klein)	341	stuk	€ 15.310	€ 21.070	€ 35.510	€ 71.890	€ 16.564	€ 17.600	€ 37.726
Speeltoestel (middel)	116	stuk	€ 6.630	€ 29.040	€ 64.560	€ 100.230	€ 7.446	€ 37.290	€ 55.494
Speeltoestel (groot)	92	stuk	€ 16.951	€ 64.485	€ 171.490	€ 252.926	€ 13.055	€ 80.640	€ 159.231
Valondergronden	15.260	m²	€ 27.381	€ 13.280	€ 28.812	€ 69.473	€ 14.342	€ 15.227	€ 39.904
Overig			€ 22.280			€ 22.280			€ 22.280

Doorrekening benodigd budget: In totaal is een budget van ca. € 315.000,- benodigd voor de exploitatie en een gemiddeld krediet van € 150.000 per jaar.

Vergelijking beschikbaar versus benodigd budget

Hieronder vergelijken we de beschikbare budgetten met de benodigde budgetten (theoretische doorrekening). Het gaat om de kosten die nodig zijn voor het dagelijks onderhoud, groot onderhoud en de vervanging van de speeltoestellen en ondergronden die de gemeente Beverwijk in beheer heeft.

Arbeid eigen dienst is onderdeel van de formatie binnen de ambtelijke organisatie. Om de budgetten goed te kunnen vergelijken is daarom het deel 'Arbeid eigen dienst' (zie tabel) in de doorrekening eruit gehaald. Hierdoor kan een vergelijking worden gemaakt tussen de beschikbare en benodigde budgetten.

Vergelijking exploitatiebudget

Uit de vergelijking tussen de beschikbare exploitatiebudgetten en benodigde exploitatiebudgetten blijkt het volgende:

Beschikbare budgetten:	€ 349.000
(exploitatie 2025)	
Benodigde middelen :	€ 315.000
(excl. arbeid eigen dienst)	
Verskil:	€ -34.000
(afgerond op duizendt)	

Met de wijzigingen vanaf 2025 zou er dus bijna

€34.000 meer aan exploitatiebudget beschikbaar zijn dan nodig is.

Het vrijgekomen budget kan besteed worden aan het inlopen van achterstanden en/of het implementeren van ambities en opgaven uit dit plan. Dit gaan we uitwerken in een meerjarenplanning. Hiervoor zijn verschillende opties die in de volgende paragraaf uiteengezet worden.

Krediet

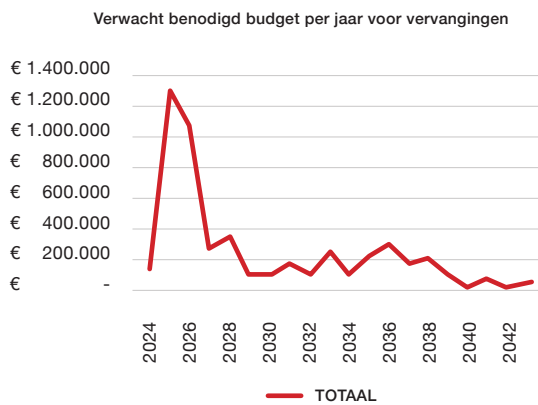
Voor de grotere speelplekken met een investering boven € 50.000 worden kredieten aangevraagd in de P&C cyclus. In de begroting opgenomen kredieten voor 2025 zijn:

Beschikbare budgetten	Bedrag begroot 2025
Exploitatiebudgetten	€ 349.000
Krediet speelplek Park Overbos	€ 75.000
Krediet speelplek Meerestein Noord	€ 50.000
Krediet speelplek Kerkstraat	€ 50.000
Totaal kredieten 2025	€ 175.000

De kapitaallasten nemen toe de komende jaren en gelijktijdig nemen de onderhoudslasten af omdat er minder verouderde speeltoestellen zijn. De afschrijving zal daarom worden gedekt met het onderhoudsbudget (exploitatiebudget).

5.2 Achterstanden

Hieronder is een grafiek met de theoretische doorrekening van het benodigd budget voor vervanging per jaar.

Elk jaar worden de speeltoestellen en ondergronden geïnspecteerd en wordt geregistreerd of het element aan vervanging toe is, nog een aantal jaar mee kan, of nog helemaal niet aan vervanging toe is. Uitgaand van de meest recente inspectiegegevens ontstaat het beeld dat een groot deel van de toestellen en ondergronden de komende twee jaar aan vervanging toe is. Op basis van deze gegevens is berekend welk bedrag per jaar nodig is voor de vervangingen.

Uit de grafiek blijkt dat er een enorme piek te verwachten is aan kosten in 2025 en 2026. Oorzaak hiervoor is dat er de afgelopen jaren veel is gewerkt aan levensverlengende maatregelen en het gebrek aan vervangingen van de afgelopen jaren.

5.3 Toekomst

Voor de uitvoering van het onderhoud is het belangrijk een planning te maken. Indicatoren voor het opstellen van de planning zijn de gekozen strategie voor de vervangingsopgave, input vanuit de buurt en bewoners, de verdeling van de speelplekken en overige (her-)inrichtingsopgaven (werk met werk). Bij deze planning nemen we ook de ambities en daarmee opgaven uit dit plan mee. Deze planning delen we jaarlijks in de Planning & Control-cyclus met de raad.

Strategie vervangingsopgave

Een meerjarenplanning kan niet worden opgesteld zonder een strategie te ontwikkelen hoe om te gaan met de vervangingsopgave. Hiervoor zijn verschillende opties denkbaar die ieder een eigen ambitie en consequenties hebben. De consequenties van de verschillende opties op benodigde middelen en capaciteit zijn globaal in beeld gebracht in bijlage 5: uitwerking scenario's.

Scenario A: optimalisatie

Met dit scenario wordt volop ingezet op de ambities en opgaven uit dit plan. De speelplekken in de gemeente Beverwijk gaan daarmee bijdragen aan inclusiviteit, gezondheid en klimaat-adaptatie. Daarnaast voeren we de grootste golf aan vervangingen versneld uit, zodat de huidige speeltoestellen en ondergronden kunnen blijven.

Scenario B: stabilisatie

In dit scenario zetten we in op het continu uitvoeren van de grootste golf aan vervangingen. De bestaande speelplekken blijven behouden en worden getemporeerd heringericht. De ambities en opgaven uit dit plan nemen we mee in reguliere werkzaamheden, maar worden niet vooruitlopend uitgevoerd.

Scenario C: versobering

Met dit scenario gaan we vervangingswerkzaamheden voor kleine speelplekken minder vooruitstrevend uitvoeren. Grote speelplekken financieren we met kredieten op basis van een meerjarenplanning. Voor

de overige speeltoestellen houden we een langere doorlooptijd aan voor vervanging. Niet alle bestaande speeltoestellen kunnen worden vervangen in dit scenario. Dat heeft als consequentie dat er speelplekken zijn met minder speeltoestellen of dat speelplekken worden gesaneerd. Bij de vervangingen die we uitvoeren en de reguliere werkzaamheden nemen we de ambities en opgaven uit dit plan mee.

	Kosten 1-2 jaar	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	TOTAAL
Wijkertoren e.o.	97%	€ 31,057	€ 27,960	€ 41,952	€ 3,124	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 104,093
De Naald Burgerhartstraat	97%	€ 1,562	€ 39,143	€ 149,110	€ 0	€ 0	€ 6,616	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 196,431
Oranjebuurt De Oever	96%	€ 0	€ 54,351	€ 64,558	€ 3,124	€ 0	€ 0	€ 1,562	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 123,595
Oosterwijk Noord	93%	€ 0	€ 108,124	€ 52,014	€ 8,349	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3,709	€ 172,197
Oranjebuurt Reguliersstraat Beijnes	92%	€ 0	€ 99,423	€ 105,636	€ 9,911	€ 0	€ 0	€ 1,562	€ 1,562	€ 0	€ 4,182	€ 696	€ 222,971
Wijk aan Zee	91%	€ 2,096	€ 83,627	€ 44,498	€ 3,124	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 9,958	€ 0	€ 0	€ 143,303
Broekpolder Noord	89%	€ 0	€ 63,662	€ 50,730	€ 3,477	€ 0	€ 0	€ 10,281	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 128,150
Kuenenplein	87%	€ 30,225	€ 88,662	€ 39,432	€ 3,124	€ 8,349	€ 9,911	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1,594	€ 0	€ 181,297
Waterwijk	85%	€ 0	€ 158,748	€ 6,248	€ 27,960	€ 1,562	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 194,518
Pilotenbuurt	79%	€ 28,015	€ 94,038	€ 57,966	€ 8,349	€ 6,248	€ 0	€ 1,562	€ 0	€ 1,562	€ 29,522	€ 0	€ 227,261
Zwaansmeer	79%	€ 7,560	€ 140,709	€ 75,407	€ 0	€ 0	€ 0	€ 29,522	€ 0	€ 30,509	€ 0	€ 0	€ 283,706
Broekpolder Lanen	69%	€ 10,105	€ 39,058	€ 142,233	€ 0	€ 1,562	€ 0	€ 0	€ 35,463	€ 0	€ 36,362	€ 11,535	€ 276,317
Vondellaan	61%	€ 0	€ 33,167	€ 29,680	€ 13,035	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 27,960	€ 0	€ 103,841
Wijkerbaan Noord	60%	€ 1,562	€ 1,562	€ 1,562	€ 3,124	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7,810
Overbos	59%	€ 1,562	€ 168,585	€ 58,149	€ 55,919	€ 0	€ 83,879	€ 8,349	€ 0	€ 0	€ 7,352	€ 0	€ 383,794
Westertuinen Zuid	31%	€ 1,562	€ 29,462	€ 38,833	€ 50,637	€ 0	€ 0	€ 11,564	€ 87,993	€ 0	€ 0	€ 3,143	€ 223,193
Oosterwijk	28%	€ 0	€ 12,143	€ 29,586	€ 1,649	€ 44,304	€ 0	€ 0	€ 0	€ 19,821	€ 42,631	€ 0	€ 150,135
Woonwijk Overbos	27%	€ 9,911	€ 29,614	€ 1,582	€ 0	€ 27,960	€ 1,562	€ 1,562	€ 1,575	€ 0	€ 81,229	€ 0	€ 154,995
Warande e.o.	26%	€ 1,562	€ 42,126	€ 24,211	€ 1,562	€ 185,075	€ 3,124	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8,349	€ 266,009
Broekpolder Zuid	1%	€ 1,562	€ 0	€ 0	€ 31,084	€ 33,482	€ 0	€ 0	€ 0	€ 25,046	€ 0	€ 45,129	€ 136,302
Binnenduin	0%	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 27,960	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 27,960
Westertuinen Noord	0%	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4,419	€ 0	€ 0	€ 8,349	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 12,767

Prioriteringslijst te vervangen speeltoestellen (stand begin 2024). Deze lijst is één van de indicatoren om de meerjarenplanning op te stellen.

Meerjarenplanning

De beleidsindicatoren voor het opstellen van de planning zijn:

- Prioriteringslijst met te vervangen speeltoestellen
- Gekozen strategie voor de vervangingsopgave
- Meldingen door bewoners
- Verdeling van de speelplekken;
- Koppelingen aan projecten / (her-)inrichtingsopgaven in de openbare ruimte

Met de beleidsindicatoren is voor de komende jaren een planning gemaakt. In 2025 worden de grote speelplekken in Meerestein Noord en naast de Grote Kerk vernieuwd. Ook de grote bovenwijkse speelplek in Park Overbos kan in 2025 naar verwachting

worden gerealiseerd. Deze plek staat al langer op de planningslijst maar is nog niet gerealiseerd omdat het project Adrichem is veranderd. Kleine speelplekken worden in Oosterwijk, Beijnesbuurt en de Munnikenweide verbeterd.

Voor 2026 staat het Kuenenplein op de lijst van vernieuwing. Parallel hier aan zal ook worden gewerkt aan nodige vervangingen en vernieuwingen in de overige wijken.

De planning is dynamisch en aanpasbaar en wordt jaarlijks herijkt en gedeeld met de raad.

De ambities uit dit plan zijn omgezet in opgaven. Het verschilt per opgave hoe en door wie dit opgepakt kan worden en of het invloed heeft op de kosten en/of capaciteit. In bijlage 4 is dit verder uitgewerkt. Daarin staat: gaat het om beheer en onderhoud, om een vervangingsopgave of vraagt het iets van de organisatie?

Kinderen helpen bij het ontwerpen van hun eigen speelplek aan de Munnikenweg

6. Bijlagen

Bijlage 1: Participatieverslag

Bouwstenen voor het Sport en Speelbeleid – augustus 2024

De resultaten uit het participatietraject zijn vertaald naar bouwstenen voor het nieuwe Sport- en Speelbeleid. We ontdekten dat de meeste mensen graag naar buiten gaan om te bewegen, en dat er nog behoefte is aan verbetering op het gebied van o.a. veiligheid, onderhoud, aanbod en toegankelijkheid.

Van ouders en kinderen die de speeltuinen als sociaal onveilig ervaren, tot ouderen die behoefte hebben aan beter onderhouden wandelroutes, en sportaanbieders die wijzen op de noodzaak van samenwerking en innovatie.

Inclusiviteit en toegankelijkheid

- Er is een sterke behoefte aan laagdrempelige en passende sportfaciliteiten en -tijden voor alle leeftijdsgroepen en achtergronden. Met specifieke aandacht voor mensen met een fysieke of mentale beperking (en hun begeleiders), en ouderen.
- Ook is het belangrijk om het aanbod van sporten en bewegen voor inwoners met een beperking bekender te maken en meer vrijwilligers en begeleiders voor deze doelgroep te vinden.
- Om sporten voor iedereen toegankelijk te maken, is het belangrijk om inwoners te informeren over betaalbare of gratis sportactiviteiten en de mogelijkheden voor financiële ondersteuning.
- Het kunnen sporten en bewegen in een rustige,

veilige en natuurlijke omgeving in de buitenruimte wordt genoemd als een belangrijke wens.

- Er is behoefte aan financiële middelen voor scholen en andere partijen voor initiatieven om bewegen, spelen en sporten te stimuleren.

Veiligheid

- Mensen ervaren fysieke/sociale onveiligheid als gevolg van overlast door jeugd en verkeer op de routes van en naar sport- en speelplekken.
- Uit het participatietraject kwam naar voren dat fysieke en sociale veiligheid als zeer belangrijk worden gezien om gebruik te maken van speel- en sportvoorzieningen.
- De noodzaak voor het voorkomen en tegengaan van overlast en meer toezicht worden vaak genoemd als verbeterpunten.

Onderhoud

- Alle groepen benadrukken de noodzaak van aantrekkelijke, schone (vrij van hondenpoep en afval) en goed onderhouden sport- en speelfaciliteiten.

Faciliteiten/aanbod

- Er is behoefte aan een gevarieerder speel- en sportaanbod voor jong en oud met ruimte voor eigen invulling en creativiteit.
- Wandelen/hardlopen en fietsen zijn populaire buitenactiviteiten, maar men mist aantrekkelijke en veilige wandel- en fietsroutes.

Bekendheid en communicatie

- Er is, richting inwoners, meer aandacht en informatie nodig over de sport- en speelmogelijkheden in de gemeente Beverwijk en de gezondheidsvoordelen ervan.
- Mensen zijn niet goed bekend met het aanbod van de buurtsportcoaches en Beverwijk Fit & Actief.

Samenwerking

- Meerdere doelgroepen benadrukken het belang van samenwerking tussen sport-, beweeg-, zorg- en welzijnsprofessionals en de gemeente voor gezamenlijke strategieën en innovatieve en creatieve ideeën om sport en bewegen aantrekkelijker te maken.

Toekomstbestendigheid sportaanbieders

- De vertegenwoordigers van de verenigingen noemen het vinden van (jonge) vrijwilligers en de zwaarte van administratieve taken een grote uitdaging.
- De vertegenwoordigers van de verenigingen benadrukken de noodzaak om lidmaatschap, een rol binnen het bestuur en vrijwilligerswerk aantrekkelijker te maken.

“Maak prioriteit van die mooie buitensport plekken, toegankelijk voor alle lagen van de bevolking.”

Bijlage 2: Resultaat Speelruimtebeleid 2015

Als gemeente hadden we verhoudingsgewijs veel speelplekken vergeleken met het landelijke gemiddelde. Maar we hadden te weinig uitdagende speelplekken die kinderen uitnodigde samen te spelen, motiveerde tot beweging en/of de fantasie ging prikkelen. De kwaliteit van de inrichting van de plekken was, los van de toestellen, vaak matig tot slecht.

Daarnaast was een achterstand in vervanging van toestellen ontstaan en waren de budgetten gezien de toenemende vervangings- en onderhoudskosten ontoereikend. Veel van de geplaatste speeltoestellen werden oud en moesten vaker worden gerepareerd of waren aan vervanging toe. Om de kosten en de capaciteit in balans te brengen met de behoefte is toen het speelruimtebeleid "Spelen met iedereen en overal" opgesteld.

Spelen voor iedereen en overal!

Beverwijk daagt haar inwoners van jong tot oud uit om in de hele openbare ruimte te spelen, te sporten, te recreëren en elkaar te ontmoeten. De gemeente faciliteert dit door informele speelruimte dicht bij huis en de speel-sport-ontmoetingslocaties met routes te verbinden in een structuur van bovenwijkse plekken, centrale plekken in de wijken en steunplekken in de buurten daar waar (nog) veel kinderen wonen.

Visie op spelen in het speelruimtebeleid
"Spelen met iedereen en overal"

Op basis van het ter beschikking staande onderhoudsbudget is een plan opgesteld van de toekomstige

situatie met speelplekken. Het aantal en de verdeling van de speelplekken is vastgelegd in een speelplekkenkaart.

Onderdeel van het plan was een substantieel minder aantal speelplekken. De plekken die moesten blijven kregen dan wel een betere verdeling en meer speelwaarde:

Huidig beeld

Inventaris aantal: Veel verspreid

Speelplekken: 198

Variant I

Inventaris aantal: Voor iedereen en overal

Speelplekken: 121 (4 BW, 59 CP, 58 SP)

Variant II

Inventaris aantal: Sober, minder locaties

Speelplekken: 64 (4 BW, 33 CP, 26 SP)

BW = Bovenwijkse speelplek, CP = Centrale speelplek, SP = Steunplek,
Overzicht van de twee varianten in "Spelen met iedereen en overal"

In de praktijk was het omvormen van speelplekken echter zeer moeilijk. Al met de eerste voorgenomen omvormingen van speelplek tot informele speelruimte zonder speeltoestellen werden uitzonderingen gemaakt. Inwoners waren vaak niet blij met het saneren/omvormen van de speelplek in de straat of buurt. Uiteindelijk is maar een klein deel van de saneringen daadwerkelijk gerealiseerd. Wel zijn diverse grote buurt- of wijkspeelplekken (centrale speelplekken) en een aantal steunplekken heringericht en verbeterd.

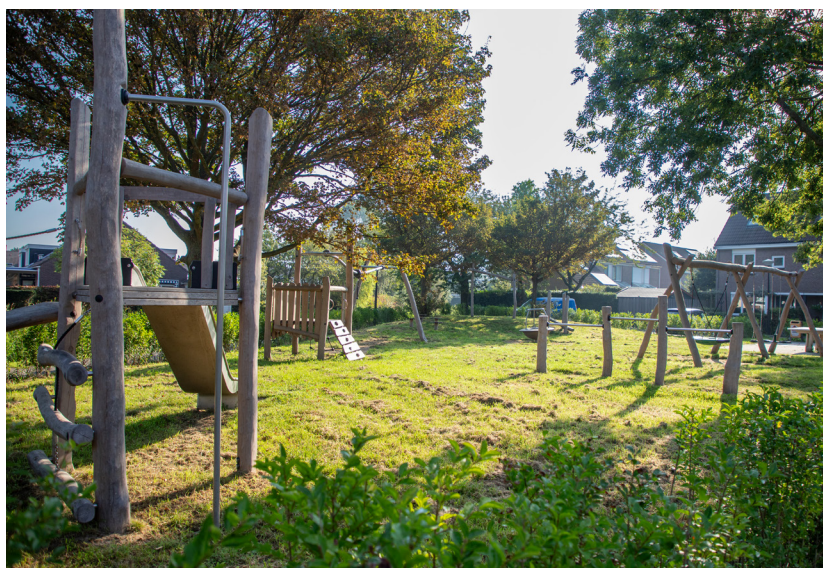
Bijlage 3: Wettelijke kaders

Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen

In het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) zijn de algemene spelregels rondom veiligheid van speelvoorzieningen omschreven. Spelende kinderen en hun ouders moeten erop kunnen rekenen dat de speelvoorzieningen veilig zijn. Daarmee wordt niet bedoeld dat alle risico's vermeden kunnen worden. De risico's dienen echter beheersbaar en herkenbaar te zijn. Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is eigenaar altijd als eerste aansprakelijk. Deze verantwoordelijkheid is in overeenstemming met en aanvullend op de risicoaansprakelijkheid die wordt omschreven in het Burgerlijk Wetboek. Om te kunnen aantonen dat de veiligheid van toestellen wordt gewaarborgd worden bij plaatsing toestellen en ondergronden geïnspecteerd. Zo worden toestellen en ondergronden geïnspecteerd en worden gegevens geregistreerd in een logboek. Dit geldt ook voor onderhoud aan de toestellen en ondergronden. De veiligheid is geborgd, zegt de WAS, als deze handelingen zo vaak als nodig worden uitgevoerd. De controle en inspectie vinden plaats doormiddel van de praktische NEN-normen.

De belangrijkste voorschriften zijn met betrekking tot de veiligheid:

- De toestellen mogen geen gevaar opleveren voor de veiligheid of de gezondheid van de mens (artikel 4).
- Het toestel wordt zodanig geïnstalleerd, gemonteerd, gebruikt, gedemonteerd, geïnspecteerd en onderhouden dat het toestel geen gevaar oplevert voor de veiligheid of gezondheid van personen (Artikel 14.1).
- Het toestel moet geplaatst in een door de leverancier bij het speeltoestel voorgeschreven valondergrond en obstakel vrije valruimte.
- De beheerder van een speeltoestel toont met een actueel dossier aan dat het toestel zodanig is geïnstalleerd, gemonteerd en zodanig is beproefd,

geïnspecteerd en onderhouden en zodanig van opschriften is voorzien, dat er bij gebruik geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid van personen bestaat (Artikel 14.2 en 15.1).

- Zodra een toestel is afgekeurd zorgt de beheerder ervoor dat het niet meer betreden kan worden (Artikel 17).
- Het keuren van de toestellen moet gebeuren door een door de minister aangewezen instelling (Artikel 19.1).
- Het WAS geldt niet voor speeltoestellen die als element van hun spel door kinderen onder toezicht worden vervaardigd (Artikel 3.c).

Jeugdwet

De Jeugdwet verplicht gemeentes onder andere om beleid te ontwikkelen inzake preventie. Artikel 2.1 sub b. omschrijft dit met: 'Het versterken van het opvoedkundige klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen.'

Omgevingswet

De Omgevingswet biedt meer ruimte voor initiatieven van inwoners. De Omgevingswet brengt alle verschillende wetten over de fysieke leefomgeving samen in één wet. Een van de belangrijkste doelen van de Omgevingswet is een overzichtelijk juridisch kader creëren, zodat wet- en regelgeving over de leefomgeving begrijpelijk is voor de gebruikers. Met de Omgevingswet zijn er nieuwe instrumenten voor overheden om beleid te maken over de leefomgeving.

Bijlage 4: Opgaven

Wat betreft kosten is te stellen dat:

- De beheeropgaven waar budget voor nodig is, zijn:
 - Structureel monitoren op de kwaliteit
 - Zorgen voor meer sociaal toezicht en rustige plekken
 - Zitgelegenheid toevoegen
 - Routes veilig maken
 - Schaduw toevoegen op hittegevoelige plekken
 - Wateropvang op speelplekken
 - Meer biodiversiteit op speelplekken
 - Meer plekken / alternatieven voor jongeren toevoegen

Hiervoor geldt dat een integrale (beheer)aanpak samen met groen, reiniging, verkeer, etc. nodig is. Dit kan niet enkel vanuit spelen opgelost worden. De opgave om te zorgen voor een veilig bestand aan speeltoestellen wordt met dit plan ingevuld.

Voor de andere opgaven is in dit geen plan geen specifiek bedrag opgenomen.

- Aanvullende wensen / eisen bij vervangingen hoeven niet altijd meer geld te kosten, maar vragen om een ander ontwerp en/of andere keuzes.
- Voor het realiseren van veel opgaven is een integrale samenwerking binnen de gemeente en met stakeholders nodig. Dit vraagt ook niet perse meer geld, maar wel om meer afstemming aan de voorkant.
- Extra speelplekken vragen uiteraard wel om meer budget (zowel eenmalig als structureel). In de doorrekening is nu rekening behouden met het in stand houden van het areaal. In de scenario's is daarnaast wat gezegd over de consequenties per scenario voor het aantal speelplekken/speeltoestellen.

Opgaven

Thema en ambitie	Opgave	Beheer en onderhoud	Ver- vangingen	Organisatie
Schoon, heel en veilig				
Schone speelplekken, geen hondenpoep en zwerfafval	• Periodiek beeldkwaliteit meten en gerichte acties uitvoeren • Extra inzet op communicatie en preventie om het niveau van schoon te verhogen • Locaties van hondenspeel/uitrenplekken evalueren. Liever niet bij speelplekken.	X		X X X
Speeltoestellen zijn veilig ...	• Verouderde toestellen vervangen en achterstanden voorkomen	X		
... en de speelplekken voelen altijd veilig	• Zorgen dat er ogen op de speelplekken komen – sociaal toezicht • Alternatieven bieden voor jongeren • Rustige zones creëren waar kinderen zich kunnen terugtrekken	X	X	X
		X	X	X
Gezondheid				
Speelplekken nodigen uit tot bewegen	• Standaard meenemen in ontwerpen • Er is behoefte aan grotere speelplekken zoals een skatebaan, klimmuur, waterspeeltuin of klimbos • Behoeft aan outdoor fitnessapparaten en goed omheinde sportveldjes met kunstgras voor voetbal, basketbal en skatebanen in de openbare ruimte		X X X	

Thema en ambitie	Opgave	Beheer en onderhoud	Ver- vangingen	Organisatie
Speelplekken prikkelen de fantasie van kinderen en jongeren en zijn uitdagend	- Een mix van draaiende, schommelende en slingerende toestellen die fysieke uitdagingen bieden - Kinderen en jongeren laten meedenken bij ontwerp - Meer uitdagende en avontuurlijke speelplekken - Natuurlijke speelomgevingen, met natuurlijke materialen - Plekken met een eigen identiteit en herkenbaarheid creëren - Meer voorzieningen voor jongeren		X X X X	X
Speelplekken nodigen uit tot ontmoeten	- Ontmoeting stimuleren door samenspeeltoestellen - Waar mogelijk zitgelegenheid creëren		X X	X
Als aanvulling op de sportaccommodaties zijn er sportplekken	Op meer plekken outdoor fitnessapparaten en/of een bootcamproute plaatsen		X	
Inclusiviteit				
In elke speelbuurt zijn plekken voor alle leeftijden	Zie uitwerking op p.26			
70% van de speelaanleidingen zijn bereikbaar (zichtbaarheid, vindbaarheid en veiligheid)	- We brengen in beeld hoe we er voor staan in Beverwijk - We hanteren de richtlijnen voor de Samenspeelplek		X	X
50% van de speelaanleidingen zijn bespeelbaar voor ieder kind (gericht op ontmoeten en samen spelen)	- We brengen in beeld hoe we er voor staan in Beverwijk - We hanteren de richtlijnen voor de Samenspeelplek		X	X
De route naar de speelplekken en toestellen is veilig	Barrières en onveilige routes lossen we op met integrale samenwerking			X
Klimaatadaptatie				
Speelplekken zijn groene, schaduwrijke plekken	- Op bestaande plekken die hittegevoelig zijn schaduw toevoegen door bijv. bomen of andere maatregelen - Bij nieuwe ontwerpen standaard rekening mee houden - We kijken kritisch naar het gebruik van kunstgras en valondergronden, waarbij we een 'nee, tenzij' principe hanteren	X X	X X	
Op speelplekken vangen we water op bij hevige regenbuien en is plek voor infiltratie	- Op bestaande plekken die gevoelig zijn voor wateroverlast zorgen voor extra waterberging - Bij nieuwe ontwerpen standaard rekening mee houden - Aantal speelplekken aanwijzen als tijdelijke waterbuffer	X X	X X	
De groene inrichting van speelplekken draagt bij aan de biodiversiteit	- Op bestaande plekken waar mogelijk meer diversiteit toevoegen - Bij nieuwe ontwerpen standaard rekening mee houden	X	X	

Bijlage 5: Uitwerking scenario's

Hieronder de uitgewerkte scenario's voor het implementeren van dit speelruimteplan.

Scenario A: optimalisatie

- Dagelijks en Groot onderhoud blijven uitvoeren zoals nu en daarbij ambities en opgaven meenemen.
- Om de grootste golf van vervangingen versneld uit te voeren zijn de eerste 3 jaar extra incidentele middelen beschikbaar gesteld. De verwachte extra kosten hiervan zijn circa € 340.000 per jaar.
- Vervolgens gaan we ook extra inzetten op de ambities, zoals het creëren van meer plekken voor kinderen en jongeren en bestaande speelplekken klimaatadaptiever en inclusiever maken, ook al zijn deze plekken nog niet opgenomen in de reguliere meerjarenplanning.
- Voor deze extra ambities is geen berekening gemaakt.
- Voordeel is dat de achterstanden grotendeels ingehaald kunnen worden en er een goede basis is voor het vervolg en uitvoering van dit plan. We realiseren met de extra ambities op korte termijn doelstellingen vanuit klimaat, inclusiviteit en gezondheid.
- Het risico dat speeltoestellen moeten worden weggehaald als de veiligheid niet gegarandeerd kan worden, verminderd.
- Nadeel is wel dat er ook capaciteit moet zijn deze werkzaamheden uit te voeren. Die is er op dit moment niet. En natuurlijk kost dit extra geld.

Scenario B: stabilisatie

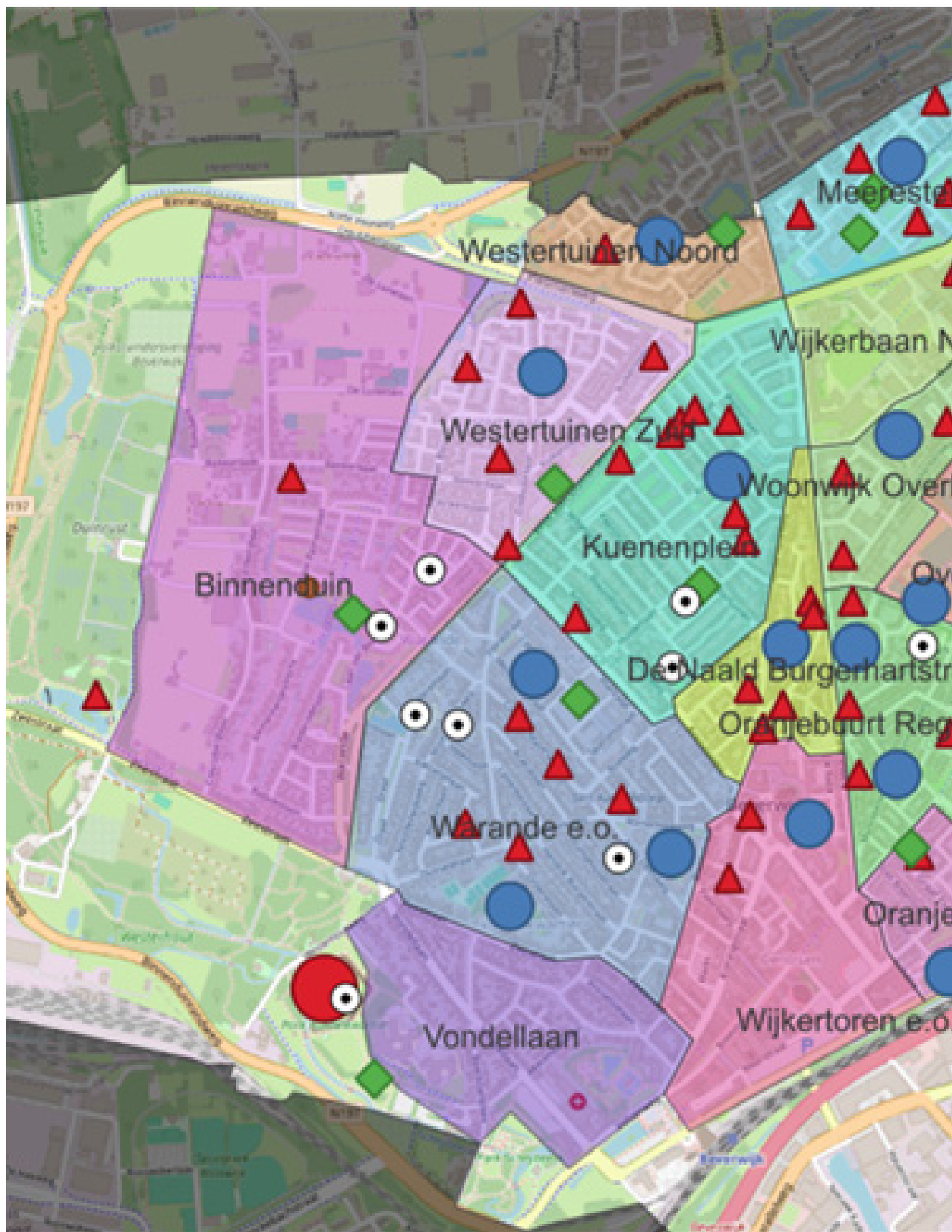
- Dagelijks en Groot onderhoud blijven uitvoeren zoals nu en daarbij ambities en opgaven meenemen.
- In tegenstelling tot scenario A gaan we niet versneld inzetten op de ambities.
- Voordeel is dat de achterstanden getemporeerd ingehaald kunnen worden en er een goede basis is voor het vervolg en uitvoering van dit plan.

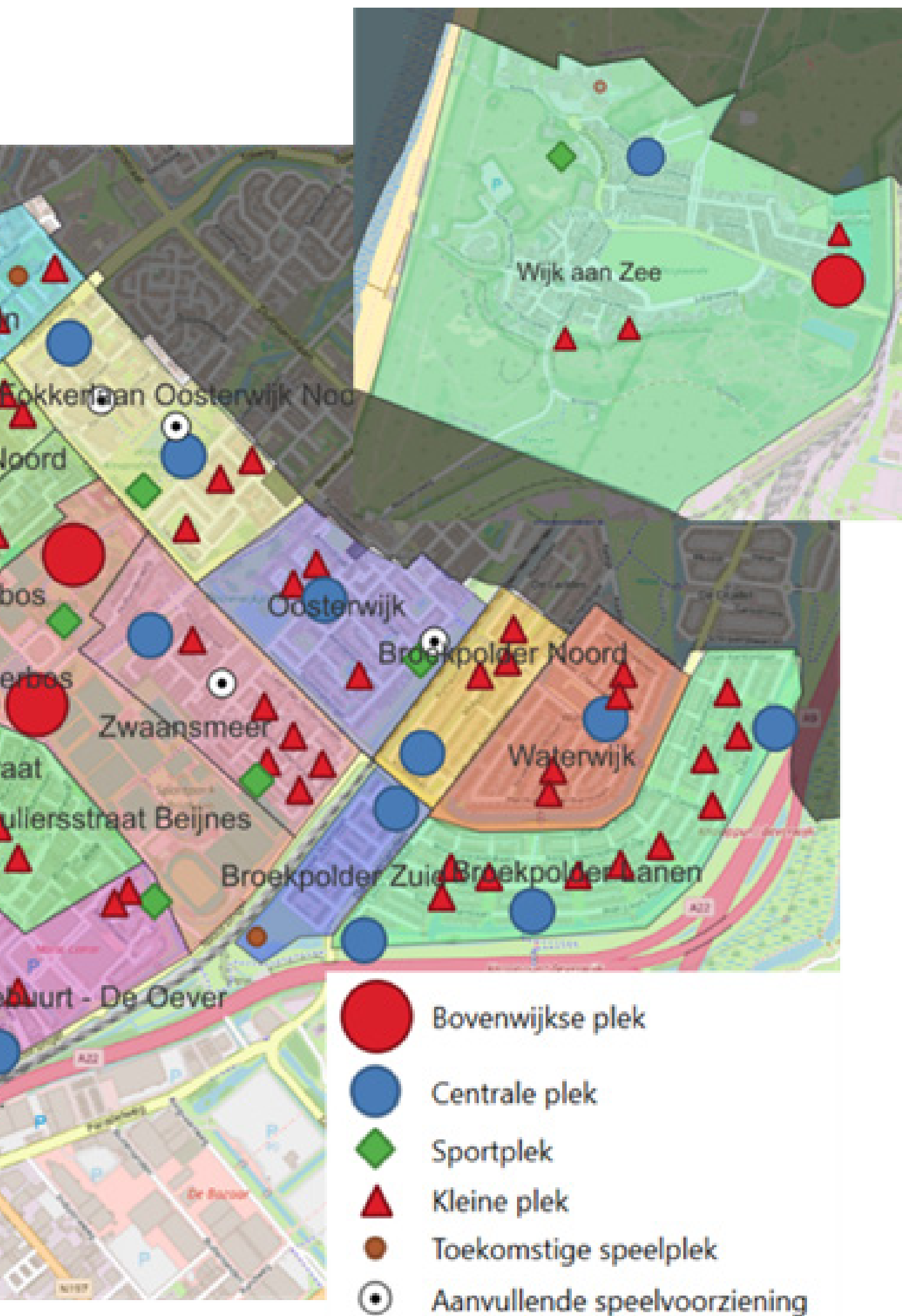
- Het risico dat speeltoestellen moeten worden weggehaald als de veiligheid niet gegarandeerd kan worden, verminderd.
- Het huidige exploitatiebudget kan worden verlaagd. En voor de de grotere speelplekken vragen we jaarlijks kredieten aan van ca. € 150.000.

Scenario C: versobering

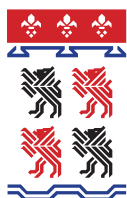
- Dagelijks en Groot onderhoud blijven uitvoeren zoals nu en daarbij ambities en opgaven meenemen.
- Kleine vervangingen, beheer en onderhoud uitvoeren met een verlaagd exploitatiebudget van € 262.000 (conform 2023).
- Grote speelplekken vernieuwen we door jaarlijkse kredieten van ca. € 100.000
- Consequentie is dat speeltoestellen blijvend zullen verdwijnen in de komende paar jaar. Inhoudelijk zijn hierbij globaal twee opties:
 - a) Aantal speelplekken saneren (dus minder speelplekken), of
 - b) Aantal speeltoestellen verminderen (dus speelplekken wel behouden maar met minder toestellen)
- Met dit scenario worden veel ambities die in dit plan staan niet behaald.

**gemeente
beverwijk**

Gemeente Beverwijk

Bezoekadres: Stationsplein 48

Postadres: Postbus 450, 1940 AL Beverwijk

Telefoon: 0251 - 256256

Website: beverwijk.nl